

הספרות כמעבדה מוסרית
קריאה במבחר יצירות בפרוזה העברית של המאה העשרים
עדיה מנדלסון-מעוז, תש"ע

לשון הקודש, גרסת הקומדיה
דרמות אינטרטקסטואליות על במת "צחות בדיחותא דקידושין"
יאיר ליפשיץ, תש"ע

כיריעה ביד הרוקמת
נשים כותבות והטקסט ההגמוני
ניצה קרן, תש"ע

הטרגדיה בחיים האתיים
הפילוסופיה של הגל ורוח המודרניות
פיני איפרגן, תש"ע

סימנים של התענוגות
קריאה לאקאנאנית בשירת יונה וולך
ודוד אבידן
ענבל רז-ברקין, תשע"א

בין שפה לפילוסופיה
נועם חומסקי באור חדש
נורית בסמן מור, תשע"א

פצועי תפילה
תפילה לאחר "מות האל"
עיון פנומנולוגי בספרות העברית
אבי שגיא, תשע"א

שאלה של זמן
פרויד בראי הזמניות של היידגר
יואל פרל, תשע"א

הדת הפנימית
פנומנולוגיה של חיי הדת הפנימיים
והשתקפותם במקורות היהדות
רון מרגולין, תשע"ב

קולנוע אופציונלי
פילוסופיה מהסרטים
גבי ברזל, תשע"ג

מראות סדוקות
ראייה, דמיון והבנה עצמית בהגותם של לודוויג ויטגנשטיין ואיריס מרדוק
יואב אשכנזי, תשע"ג

הרשימה המלאה של פרסומי הסדרה
מופיעה בסוף הספר

מהם חופש, אוטונומיה ואחריות? ספר זה מציע שאדם חופשי, אוטונומי ואחראי הוא אדם שמעצב בעצמו, באופן רפלקטיבי ומתוך דיאלוג תבוני עם אחרים, את חייו והתנהגותו, ובעיקר את אישיותו. עיצוב עצמי – והחופש והאחריות הכרוכים בו – אינו מתרחש בחלל ריק אלא מתהווה בתוך רשת סבוכה של נסיבות, סיבות ומסובבים: בנסיבות מבורכות בני אדם נעשים – בהיבטים מסוימים של חייהם, לתקופות זמן מסוימות, במידה רבה או מועטה – חופשיים, אוטונומיים ואחראיים. אבל גם אז אין הם מוגנים מהשפעות חיצוניות, סגורים ומסוגרים מפני העולם על לקחיו ומסריו. השיח – ושיג שלהם עם אחרים ועם העולם, והיותם חשופים להשפעותיהם, הם היבט מהותי של חירותם.

הספר מתמודד עם אתגר כפול: הוא מבקש להראות שתפיסת החופש המוצגת בו אכן מתיישבת עם היות האדם יצור טבעי שעלולתיו ניתנות לביאור על יסוד חוקי הטבע, בדומה לעלילותיהם של שאר יצורי תבל, בהסבר סיבתי-מכניסטי; וכן שהיא נאמנה למחותם העמוקה של חופש ואחריות ולמובנם האמתי של מושגים אלו בלשונו.

לסוגיית החופש והאוטונומיה יש השתמעויות אתיות, קיומיות ורוחניות. מאחורי הקלעים של הפולמוס התאורטי ניצבים חזונות אתיים וקיומיים שונים בעבור האדם, וחשיפת הכוח האידאולוגי, מבקש-ההתמרה, מאחורי החזות הניטרלית של הבהרת המושגים הפילוסופית מאפשרת למחבר לבחון את העמדות התאורטיות בהיבט אתי וקיומי.

ד"ר אליעזר מלכיאל מלמד פילוסופיה באוניברסיטת בן-גוריון. מספריו: כוונה תחושה רגש (מאגנס 2001), חכמה ותמימות (ידיעות ספרים 2005) ומסע אל הסוד (ידיעות ספרים 2007).

רצון, חירות והכרח

אליעזר מלכיאל רצון, חירות והכרח

אליעזר מלכיאל

9 01100020193
דאנאקורד 110-20193

ראו אור בסדרת פרשנות ותרבות

קרל יאספרס
מהעצמיות אל ההווה
רוני מירון, תשס"ו

היה היה פעם צילום בעקבות ולטר בנימין
אריאלה אזולאי, תשס"ו

מגילת סתרים
חזונו המשיחי הסודי של ר' נחמן מברסלב
צבי מרק, תשס"ו

המאה של המונאדות
המטפיזיקה של לייבניץ והמודרניות
של המאה העשרים
רחל אלבק-גדרון, תשס"ז

משנתו של הרב עובדיה יוסף בעידן של תמורות
חקר ההלכה וביקורת תרבות
אריאל פיקאר, תשס"ז

מוריס מרלו-פונטי והחינוך הסביבתי
שלומית תמרי, תשס"ח

משפט ותרבות
מנחם מאוטנר, תשס"ח

יהודים על פרשת דרכים
שיח הזהות היהודית בהונגריה
בין משבר להתחדשות
1926-1908
גיא מירון, אנה סלאי (עורכים), תשס"ח

ברוך קורצווייל כפרשן של תרבות
משה גולצ'ין, תשס"ט

סיפורי בדים
נרטיב ומבט בציור
אפרת ביברמן, תשס"ט

בכל דרכיך דעהו
תפיסת האלוהות והעבודה בגשמיות
בראשית החסידות
ציפי קויפמן, תשס"ט

המסע האנושי למשמעות
עיון הרמנויטי-פילוסופי ביצירות ספרותיות
אבי שגיא, תשס"ט

ציור העטיפה: עודד פיינגרש
עיצוב העטיפה: פנינה ווילינסקי-דיסמן

הוצאת אוניברסיטת בר-אילן

